

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito- ympäristösopimus (perustuu Ruokaviraston koulutusaineistoon ja sopimusehtoihin)

Teams-koulutuksena 22.3.2023
Pohjois-Karjalan ELY-keskus

maaseutu.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Rahoituskauden yli voimassa olevat sopimukset (alkaneet 2019-2022)

- Sopimukset, joissa on sopimuskautta jäljellä maksetaan loppuun CAP-suunnitelman rahoituksella
- Tuenhakijalla on mahdollisuus
 1. Mukauttaa eli pitää vanhaan sopimukseen kuuluvat lohkot voimassa alkuperäisen sopimuskauden loppuun saakka. Tällöin näitäkin lohkoja koskee 2023 alkaen uudet sopimusehdot ja perustasot.
 2. Luopua sopimuksesta ilman takaisinperintää. Voi myös hakea uuden 5-vuotisen sopimuksen.

Mukautettavalle lohkolle ei voi saada yksivuotisia korvauksia.

Tuenhakijan tulee ilmoittaa ELY-keskukseen viim. 30.4.2023 sopimuksen tilanne.

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito 2023-2027

- Sopimuksen hoito edistää maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman kunnostamista ja/tai säilyttämistä.
- Sopimusaluetta on hoidettava ja kunnostettava erillisen suunnitelman mukaisesti.
- Hoitotoimenpiteillä tulee säilyttää tai edistää sopimusalueen **tavanomaista arvokkaampia luonto- tai maisema-arvoja**
-> hoito kohdennetaan kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen sekä viljelymaiseman kannalta tärkeisiin alueisiin
- Sopimus koostuu vuosittaisesta hoitokorvauksesta sekä tarvittaessa erillisestä aitaamis- ja/tai kunnostusraivauskorvauksesta

Sopimuksenhakija

- Sopimuksenhakija on viljelijä tai rekisteröity yhdistys
 - > Jos sopimuksen hakijalla on ollut kuluvan kauden sopimus, voi hakea myös uuden kauden mukaista sopimusta
- Viljelijä = luonnollinen henkilö, joka harjoittaa maataloustoimintaa
- Sopimuksenhakijan alaikäraja 18 vuotta
- Yläikärajaa ei ole
- Sopimuksenhakijalla tulee olla tilatunnus

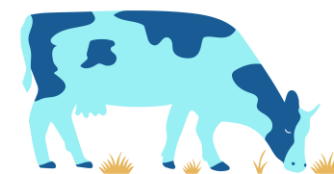
Sopimuksen yleiset edellytykset

- 5-vuotinen sopimus, ei edellytä ympäristösitoumusta
- Maksua haettava vuosittain, että sopimus pysyy voimassa
- Sopimusala väh. 0,30 ha, lohkon pinta-ala väh. 0,05 ha
- Sopimusvuosi 1.5.-30.4.
- Jos vuokralohko, niin hallinta koko sopimuskauden hakijalla -> kirjallinen vuokrasopimus
- Alan hallinta tarvittaessa pystyttävä osoittamaan (esim. lainhuutotodistus)
- Tulee noudattaa ehdollisuuden vaatimuksia

Sopimukseen hyväksytyvät alat

- Laiduntamalla tai niittämällä hoidettava
 - > perinnebiotooppi
 - > luonnonlaidun
 - > luontoarvoiltaan monimuotoinen tai maisemaltaan merkittävä peltojen reuna-alue, pellon ja tien tai pellon ja vesistön välinen reuna-alue tai peltoalueiden metsäsaareke
 - > maatalousympäristön uhanalaisen lajiston säilymistä edistävä kohde+reuna-alue
 - > pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvä maaseudun kulttuuriperintö tai muinaismuistokohde + reuna-alue
 - > luontodirektiivin mukainen luontotyyppi tai Natura 2000-alue tai muu luonnonhoidon kannalta tarkoituksenmukainen alue
- Vesistöön rajoittuva lohko: vesistön puoleinen raja keskivedenkorkeuden mukaan-> Vipu-vesistö raja

Sopimukseen ei hyväksytä

- Alaa, jolla ei ole selviä edellytyksiä luontaisen maatalousympäristön lajiston tai maiseman tulokselliseen edistämiseen hoitotoimenpiteillä
- Alaa, joka on ensisijaisesti metsätalouskäytössä, kuten:
 - > Metsät tai muuten puustoiset alat, joiden tavoitteena on puuntuotanto
 - > Metsät, joissa on yksipuolinen lajisto ja ikärakenne
 - > Metsät, joiden kenttäkerros koostuu valtaosin varvuista
 - > Havupuumetsät, joilla ei ole selvää merkkiä laidunhistoriasta

Kuva: Hilja Kohonen.

Sopimukseen ei hyväksytä

- viljeltyjä pihanurmikoita
- puutarha- ja puistokäytössä olevia alueita
- laajoja yhtenäisiä avokallioita
- vain raivaamalla tai aitaamalla hoidettavia alueita
- latojen säilyttämistä, ylläpitämistä tai kunnostamista
- aluetta, jolla on suuri petopaine, ellei ole mahdollisuutta petoaitaan tai muihin järjestelyihin
- aluetta, jonka toisesta rahoituslähteestä rahoitetut kunnostustoimenpiteet ovat kesken tai aluetta hoidetaan toisen rahoituslähteen tuella

Perinnebiotoopit

- Perinnebiotooppi:
 - >kallioketo, keto, niitty, rantaniitty, lehdesniitty, hakamaa, metsälaidun tai nummi, jossa on nähtävissä selviä merkkejä aiemmasta laidunnuksesta tai alueen käytöstä karjan rehuntuotantoon.
- Arvokkaat perinnebiotoopit:
 - >Ala, joka on perinnebiotooppien inventoinnissa 2019–2022 määritelty valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaaksi perinnebiotoopiksi tai jonka ELY-keskus on arvioinut arvoltaan vastaavaksi.

Perinnebiotooppimetsälaidun

- puusto koostuu eri ikäisistä lehti- tai havupuista ja laho- ja kolopuita on enemmän kuin talousmetsässä yleensä;
- > valoisia aukkoja, joissa kasvaa niittykasveja;
- > ruohoja ja heiniä enemmän kuin vastaavalla metsätyypillä yleensä; tai
- > aluetta koskeva Metsähallituksen tai ELY-keskuksen toimenpide- tai työkohdesuunnitelma, joka sisältää tasaikäisen lehtipuuvaltaisen puuston monipuolistamiseen liittyviä toimia
- vanhat kaskikoivikot, joille on tyypillistä koivuvaltaisuus ja kaskeamiseen liittyvät kiviröykkiöt
- laidunkäytöstä poistuneet metsät, joilla on ollut pitkään jatkunut laidunhistoria ja jotka ovat kunnostettavissa edellytykset täyttäväksi metsälaitumeksi.

Kuva: Hilja Kohonen

Luonnonlaitumet

- Pellon ulkopuolinen laidun, jota käytetään karjan rehuntuottoon
-> eikä sitä voida luokitella perinnebiotoopiksi
- Sillä on muusta ympäristöstä erottuvia luonto- tai maisema-
arvoja, joita voidaan edistää laidunnuksella
- Sijaitsee maatalousympäristöön kuuluvassa
maisemakokonaisuudessa.
- Reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet

Luonnonlaitumet

- Reunavyöhykkeiden on sijoitettava maatalousympäristössä
 - > peltoalueen ja metsän (enintään 20 m leveä),
 - > peltoalueen ja tien tai (erityisestä syystä enintään 40 m leveä)
 - > peltoalueen ja vesistön välisellä alueella (erityisestä syystä enintään 40 m leveä)
- Metsäsaarekkeiden enimmäiskoko voi olla enintään yksi hehtaari.

Korvaustasot

- Arvoluokka 1: 610 eur/ha/vuosi (valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaiksi luokitellut kohteet)
- Arvoluokka 2: 460 eur/ha/vuosi
- Lisäksi voi hakea tarvittaessa kerran sopimuskaudella (ei mukautetuille sopimuksille)
 - > peruskunnostusraivaus 450 eur/ha
 - > aitaaminen 1 500 eur/ha
 - > petoaita 2 400 eur/ha

Yksivuotiset toimenpiteet

- Hoitosuunnitelmassa mainituista
 - > Kunnostusraivauksesta ja aitaamistoimenpiteestä voidaan maksaa samalle kasvu/peruslohkolle vain kerran sopimuskauden aikana
 - > jatkosopimusta haettaessa, korvausta ei voi saada, jos tarve aiheutuu ed. sopimuksen hoidon laiminlyönnistä
 - > Suurpetoaidan perustamistoimenpiteestä tarkoituksenmukaisiin tilanteisiin maksetaan vain aitaamisvuonna.

Kaksinkertainen rahoitus

- Ympäristösopimus ei voi sisältää sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea tai jotka viljelijä on velvoitettu tekemään muun lainsäädännön perusteella.
- Lohkolle, joka on peruskunnostettu muulla julkisella rahoituksella, ei voida maksaa maatalousluonnon ja maiseman ympäristösopimuksen mukaista aitaus tai raivaamiskorvausta

Pysyvä nurmi

- Pysyvän nurmen vaatimus
 - > heinä tai muita nurmirehukasveja yli 50 % kasvulohkon alasta ja tällöin lohkolla voi olla myös muita laidunnettavia ja tuotantoeläinten rehuksi soveltuvia kasveja kuin heinä- ja nurmirehukasveja, joista lehtipensaat ja lehtipuiden taimet voivat olla hajanaisesti yksittäin tai pieninä ryhminä
 - > puita enintään 50 kpl hehtaarilla ja ovat hajanaisesti lohkolla
 - > ilmakuvalla näkyvät siirtolohkareet ja suuret kivet tulee rajata lohkon alasta pois

Muiden tukien vaatimus

- Luonnonhaittakorvauksessa (LHK) ja perustulotuessa (perustulotuki, nuoren viljelijän tulotuki ja uudelleenjakotulotuki) on aktiivilijelijävaatimus, joka tulee täyttyä, kun haetaan em. tukien vuosittaista maksua
- LHK -korvauskelpoisuus (2014 vuodelta), jos lohko täyttää suorien tukien pysyvän nurmen vaatimuksen, voidaan LHK maksaa
- Suorat tuet maksetaan kasvukoodin perusteella.
- > Pysyvän nurmen vaatimuksen täytyminen varmistetaan maastokatselmoinnin yhteydessä.

Sopimuksen vähimmäistason vaatimukset

- Maatalousmaata olevilla sopimuslohkoilla tulee perustasona säilyttää GAEC 8 mukaiset maisemapiirteet.
- Natura-alueilla sijaitsevilla sopimuslohkoilla, jotka ovat pysyvää nurmea, tulee noudattaa perustasona GAEC 9 vaatimusta, jonka mukaan Natura2000-alueiden pysyvät nurmet on säilytettävä, eikä niitä saa kyntää.
- SMR 3 ja 4, jos sopimukseen kuuluva lohko sijaitsee tällaisella alueella.

Hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimukset (GAEC)

- GAEC 1 Pysyvän nurmen alan kansallinen seuranta
- GAEC 2 Turvemaiden suojeleminen ja ylimääräinen GAEC Muiden alojen suojeleminen
- GAEC 3 Sängön polttokielto
- GAEC 4 Suojakaistat vesistöjen varrella (vähintään 3 m)
- GAEC 5 Kaltevien vesistöjen varsien maanmuokkaus (kuten GAEC 4)
- GAEC 6 Talviaikainen vähimmäismaanpeite ja kesantojen kasvipeite kesällä
- GAEC 7 Viljelyn monipuolistaminen*
- GAEC 8
 - Vähintään 4 % peltoalasta kesantoa (Varsinais-Suomi, Uusimaa, Ahvenanmaa)*
 - Maisemapiirteiden säilyttäminen
 - Puiden leikkauksen kieltäminen lintujen pesimäaikaan
 - Haitallisten vieraskasvilajien torjunta
- GAEC 9 Pysyvän nurmen säilyttäminen Natura 2000 -alueilla

*Kuten nykyisin, vapautus pienille ja nurmi-, kesanto- ja palkokasvivaltaisille tiloille. Lisäksi luomutiloille vapautus GAEC 7:stä.

Suomessa uudet GAEC-vaatimukset merkitty vihreällä, muuttumassa olevat sinisellä.

Lakisääteiset hoitovaatimukset (SMR)

Ympäristö- ja ilmasto SMR:t (tietyt artiklat seuraavista)

SMR 1: Vesipuidedirektiivi

SMR 2: Nitraattidirektiivi

SMR 3: Lintudirektiivi

SMR 4: Luontodirektiivi

SMR 7: EU:n kasvinsuojeluaineasetus

SMR 8: Torjunta-ainedirektiivi

Muut SMR:t (tietyt artiklat seuraavista)

- SMR 5: EU:n yleinen elintarvikeasetus
- SMR 6: Hormonikieltodirektiivi
- SMR 9: Vasikkadirektiivi
- SMR 10: Sikadirektiivi
- SMR 11: Yleinen tuotantoeläinten suojelua koskeva direktiivi

Uudet SMR-vaatimukset merkitty vihreällä, muuttumassa olevat sinisellä

Poistuu ehdollisuudesta v. 2023 alkaen:

- Eläinten tunnistamisen ja rekisteröinnin SMR:t (edelleen jatkossakin eläintukijärjestelmien ehtona)
- TSE-tautia koskeva SMR

Sopimuksen hakeminen

- Sopimuksen haku sähköisesti Vipussa peltotukien hakuaikaan
 - > lohkojen perustaminen ajoissa, hoitokokonaisuuksien valinta
- Hakemuksen lisäksi palautettava:
 - > hoitosuunnitelma
 - > vuokralohkon vuokrasopimus
 - > jos hakijana rek.yhdistys, kokouspöytäkirjan jäljennös, jossa näkyy päätös sopimuksen hakemisesta
 - > M/V-kohteet: inventointilausunto, jos tieto ei näy Vipu-palvelun karttatasolla
- Kasvit: Ympäristösopimusala pysyvä nurmi TAI ympäristösopimusala puustoinen tai muu ala

Sopimuksen hakeminen

The screenshot shows the VIPU application interface. At the top left is the 'vipu' logo over a landscape image. To the right, the user's name 'Maatila' and ID '123456789' are displayed, along with the name 'Ville Viljelijä'. On the far right, there are navigation options: 'Ville Viljelijä', 'Omat tiedot', 'Suomi | Svenska', and 'Kirjautu ulos'. Below the header, there is a navigation bar with 'Palaa hakemuksen/ilmoituksen valintaan', 'Hae/ilmoita - Peltotukien haku', and 'Palaa etusivulle'. The main content area has two tabs: 'Täyttöohjeet' and 'Tulosta yhteenveto'. Below the tabs is a row of buttons: 'Lohkotiedot', 'Hakijan tiedot', 'Haettavat tuet', 'Luomu ja sopimukset', 'Lohkotietojen yhteenveto', 'Maatilan tiedot', 'Vipuneuvoja', and 'Yhteenveto ja lähetys'.

Hoitosuunnitelma

- arvio hankkeen vaikutuksista ympäristöön tai maisemaan
- sopimusalueen hoidon tavoitteet
- suunnitellun hankkeen yleiskuvaus ja tavoitteet, joiden perusteella voidaan arvioida alueen luonto- ja maisema-arvoja
- lohko- tai hoitokokonaisuuskohtaisesti perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet ja niiden toteutusaikataulu vuosittain
- puustoon kohdistuvat hakkuut ja muut toimenpiteet, suunnitelmassa on otettava huomioon koko alue ja sen puusto
- mahdollinen hoidon vaatima välivuosi laidunnuksessa

Hoitosuunnitelma

- Selostus, miten toimenpiteet edistävät koko sopimuksen tavoitteiden saavuttamista
- Tuplarahoitus selvitys -> Selvitys toimenpiteistä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta Euroopan unionin tai kansallisen tukijärjestelmän tukea.
- Sopimuksen vähimmäistason mukaiset hoidon vaatimukset ja rajoitukset on mainittava suunnitelmassa, jos lohko sijaitsee ko. alueella.
- Hoitosuunnitelmaksi voidaan hyväksyä myös Metsähallituksen tai ELY-keskuksen toimenpide- tai työkohdesuunnitelma.
- hoitosuunnitelman teettämiseen voi hakea Neuvo2030 rahoitusta.

Hoitosuunnitelma

- Hoitosuunnitelmaan tulee kirjata, jos jollakin lohkolla aiotaan toteuttaa aitaamista ja peruskunnostusraivausta
- > ilmoita toimenpide lohkolle sinä vuonna, kun aiot sen toteuttaa ja tällöin tulee hakea maksua Vipu-palvelussa
- Petoaita -toimenpiteen voi lisätä hoitosuunnitelmaan sopimuskauden aikana (ELY hyväksyy)
- > ilmoita ko. lohkolle Vipussa sinä vuonna, kun aiot toimenpiteen toteuttaa.
- Hoitosuunnitelmassa tulee mainita sopimusalueella sijaitsevien, perinteisten karjatalouteen liittyvien rakennelmien ja rakenteiden ylläpito ja kunnostus sekä alueen laidunnus (kulttuuriperinnön hoito)

Hoitotoimenpiteitä

- Vuosittainen laidunnus ja
- Vuosittainen niitto ja niittojätteen korjuu
- Puiden ja pensaiden ylläpitöraivaus
- Raivausjätteen korjuu
- Mahd. vieraslajikasvien poisto
- Luvanvarainen vesakon kemiallisen torjunnan kantokäsittely tai jättiputken kasvuston kemiallisen torjunta mahdollista (ELY).

Kielletyt hoitotoimenpiteet

- Sopimusaluetta ei saa
 - > muokata
 - > lannoittaa
 - > käsitellä kasvinsuojeluaineilla
 - > ei saa toteuttaa sellaista puuston hakkuuta, joka ei sisälly hoitosuunnitelman mukaisiin luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistäviin raivauksiin
 - > ei saa ojittaa eikä metsittää

Hoitotoimenpiteistä yleisesti

- Hoitotoimenpiteistä on pidettävä ajantasaista hoitopäiväkirjaa tai tiedot on merkittävä lohko kohtaisesti muistiinpanoihin.
- Hoitotoimenpiteet on aloitettava jokaisella loholla ensimmäisenä sopimusvuotena
-> viimeistään aitaamis- tai raivaustoimenpiteen valmistumisen jälkeisenä vuonna

-> Jos aitaamistoimenpide valmistuu vasta kasvukauden jälkeen, sopimuksen hoitotukea ei makseta kyseiseltä vuodelta, muista peruminen

Laidunnuksen toteuttaminen

- Ei saa aiheuttaa kasvillisuuden haitallista rehevöitymistä tai maaperän eroosiota
- > Perinnebiotooppi tai perinnebiotoopiksi kunnostettava alue on erotettava aidalla muista laidunnurmista
- Mahd. laidunnuksen välivuosi -> perutaan tuki ko. lohkolta
- Ei voi käyttää pelkästään yölaitumina eikä talvella jaloittelualueena.
- Ei lisärehua -> laidunnuspaine
- Eläimille voidaan antaa kivennäisiä ja vitamiineja, ei saa aiheuttaa rehevöitymistä (sijoituspaikat, kattaminen)

Maastokatselmoinnit

- ELY-keskus tekee hallinnollisen tarkastuskäynnin eli maastokatselmoinnin.
- > Sopimukseen haettujen lohkojen pinta-alat mitataan ja tehdään tukikelpoisuusarviointi.
- > voidaan poistaa sopimukseen sisältyviä lohkoja ja hoitosuunnitelmaan sisältyviä tarpeettomia toimenpiteitä.
- > otetaan paikkaan sidottuja valokuvia
- > voidaan myös rajata tai lisätä sopimukseen sisältyvää hyväksyttävää alaa
- > ilmoitus enintään 14 vrk ennen maastokatselmointia
- > tulee tehdä ennen toisen sopimusvuoden ensimmäistä maksua

Sopimuksen siirtäminen

- Sopimus voidaan siirtää
- > siirtämällä koko sopimus esim. koko tilan hallinnan siirron vuoksi (spv, koko maatilan hallinnan siirto)
- > jakamalla sopimus (osa lohkoista siirtyy toiselle henkilölle)
- > sopimuksen siirto haettava Lnro 160 ELY-keskuksesta

Sopimuksen pinta-alan muutokset

- Sopimukseen sisältyvää alaa voidaan muuttaa sopimuskauden aikana
 - > valvonnan, hallinnollisen tarkastuskäynnin, peltolohkorekisterin ajantasaistuksen tai korvauksen saajan hakemuksen perusteella
- Sopimuksen pinta-ala voi vähentyä ilman takaisinperintää, jos
 - > sopimusalan hallinta siirretään toiselle tuenhakijalle ja jos sopimukseen sisältyvä ala ei poistamisen jälkeen laske alle sopimuksen vähimmäisalan, 0,30 hehtaarin
 - > sopimusehtojen mukaista hoitoa ei enää jatketa, mutta ala jää kuitenkin tuenhakijan hallintaan (vähimmäisala 0,30 ha täytyttävä)
 - > ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde
- Sopimusalan lisäys määrärahatilanteen salliessa

Sopimuksen muuttaminen ja sopimuksesta luopuminen

Euroopan unionin
osarahoittama

- Sopimuksen mukaisia toimenpiteitä voidaan tarvittaessa tarkentaa sopimuksen voimassaoloaikana, ettei sopimukselle asetetut tavoitteet vaarannu
 - > kirjallinen hakeminen ELYstä
- Sopimuksesta luopuminen ilman takaisinperintää:
 - > ympäristösopimukseen kuuluva ala vähenee sopimuksen siirtämisen johdosta alle vähimmäismäärän
 - > luopumisen syynä on ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde

Sopimuksen purkaminen

- Ympäristösopimus voidaan purkaa, jos tuenhakija on
 - > salannut sopimuksen tekemiseen olennaisesti vaikuttavan seikan tai
 - > antanut sellaisesta olennaisesti virheellisen tiedon taikka
 - > jos hän tai maatilán myöhempi omistaja, jolle sopimus on siirretty, olennaisesti rikkoo sopimusehtoja.
 - > Jos sopimuksen kohteena oleva ala ei täytä korvauksen myöntämisen edellytyksiä
 - > Purkutilanteessa, takaisinperintä maksettujen korvausten osalta

Asiakirjojen säilyttäminen

- Korvauksen ehtoihin liittyvien muistiinpanojen ja muiden asiakirjojen säilytys väh. neljän vuoden ajan sopimuskauden päättymisestä

Linkkejä

Sopimusehdot: <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltoet/maatalousluonnon-ja-maiseman-hoitosopimus/sopimusehdot-maatalousluonnon-monimuotoisuuden-ja-maiseman-hoito/sopimusehdot-maatalousluonnon-monimuotoisuuden-ja-maiseman-hoito-2023/>

Ohje 1-vuotisista toimenpiteistä: <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltoet/maatalousluonnon-ja-maiseman-hoitosopimus/sopimukseen-sisallyvat-kunnostustoimenpiteet/Sosopimukseen-sisallyvat-kunnostustoimenpiteet/>

Ohje arvokkaista lohkoista: <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltoet/maatalousluonnon-ja-maiseman-hoitosopimus/valtakunnallisesti-ja-maakunnallisesti-arvokkaiden-perinnebiotooppien-alat/valtakunnallisesti-ja-maakunnallisesti-arvokkaiden-perinnebiotooppien-alat/>

Ohje kaksinkertaisesta rahoituksesta: <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltoet/maatalousluonnon-ja-maiseman-hoitosopimus/ohje-kaksinkertaisesta-rahoituksesta-ymparistosopimuksissa/ohje-kaksinkertaisesta-rahoituksesta-ymparistosopimuksissa/>

Valtioneuvoston asetus ympäristökorvauksesta 78/2023; <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230078>

Valtioneuvoston asetus hakemisesta 2023... 133/2023 <https://www.edilex.fi/saaduskokoelma/20230133.pdf>

Lisätietoja:

Kaisa Rummukainen

kaisa.rummukainen@ely-keskus.fi

Puh. 02950 26097

